

Nieuwe koers Bibliotheek Oirschot 2018-2020

Van collectie naar connectie in Oirschot

Met toekomstgericht, inspirerend en flexibel bibliotheekwerk gaat Bibliotheek De Kempen (BDK) voor een nieuwe koers, ook in de gemeente Oirschot. Deze in dit document beschreven nieuwe koers is niet alleen ingegeven door recente bezuinigingen maar vooral door de nieuwe rol die de bibliotheek in steeds meer gemeenten inneemt.

Zelfontplooiing en participatie van alle inwoners staat centraal. BDK gaat van een one size fysieke bibliotheek naar een combinatie van een digitale en fysieke bibliotheek, de *blended* bibliotheek in Oirschot. Een plek waar het bruist van de activiteiten en waar maatwerk centraal staat. We gaan van een uitleenorganisatie naar een netwerkorganisatie waar we experimenteren en innoveren en vooral midden in de samenleving staan.

Participatie

BDK wil zijn waar de klant is en speelt in op de vragen en behoefte van de burgers van Oirschot. Begin dit jaar werden organisaties en inwoners uitgenodigd voor een netwerkconferentie om mee te denken over onze nieuwe koers. Medio dit jaar verzamelden een steun- en actie comité meer dan 5000 handtekeningen voor het behoud van de bibliotheek in Oirschot. We zijn blij met deze steun, ook als klankbordgroep en meedenktank. Zo kunnen we aansluiten bij dat wat er leeft in Oirschot. Onderliggend plan is met een vertegenwoordiging van het steuncomité besproken.

Inhoud

De bibliotheek ondersteunt de ontwikkeling van de (kwetsbare) burgers, onder meer via bevordering van lees- en mediavaardigheden, via het faciliteren van het non-formele onderwijs en via toegang tot media en informatie.

Niet alleen in de gemeente Oirschot wordt nagedacht over de toekomst van het bibliotheekwerk. Ook andere bij bibliotheek De Kempen betrokken gemeenten hebben behoefte aan een verdere uitwerking van de nieuwe netwerkfunctie van de bibliotheek. Op dit moment wordt gewerkt aan een gezamenlijke toekomstvisie van partijen, waaronder Oirschot. In deze visie 'van collectie naar connectie' staan de volgende thema's centraal:

Jeugd, onderwijs en ouders

1. Het stimuleren van lezen, bevorderen van leesplezier en het versterken van 21st century skills
2. De taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen en jongeren
3. Het voorkomen van taalachterstanden en laaggeletterdheid op latere leeftijd en het versterken van de (media) basisvaardigheden.

Participatie en zelfredzaamheid

Het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners die niet over voldoende vaardigheden beschikken om goed te kunnen meekomen in de maatschappij of die een leesbeperking hebben. In samenwerking met andere organisaties kunnen inwoners hun vaardigheden ontwikkelen, zoals taalvaardigheid, leesvaardigheid en digitale vaardigheid. Zo wordt sociale cohesie bevordert, worden ongelijke kansen en segregatie tegen gegaan en maatschappelijke kansen van inwoners vergroot.

Persoonlijke Ontwikkeling

Als lid van de bibliotheek, als gebruiker van de bibliotheekdienstverlening of als bezoeker van een vestiging of bibliotheekwebsite wordt iedereen in staat gesteld zich als individu te ontplooiën en een leven lang te leren.

Verandering en verbreding klassieke bibliotheek in het netwerk

De uitleenfunctie wordt effectiever en efficiënter georganiseerd en nieuwe (bedrijfs)modellen en nieuw (digitaal) aanbod wordt ontwikkeld om een vitaal en dekkend netwerk van bibliotheekvoorzieningen te bieden. Via die weg kunnen middelen worden vrijgespeeld om de maatschappelijk-educatieve functie van de bibliotheek verder uit te bouwen en tijd en geld in te zetten op de nieuwe klantbehoeften.

Speerpunten in Oirschot

Binnen de gemeente Oirschot ligt de focus op het thema *Participatie en Zelfredzaamheid* door het versterken van basisvaardigheden van kwetsbare groepen:

- Laaggeletterden
- Nieuwkomers
- Groepen met geen of beperkte digitale vaardigheden, met de nadruk op ouderen.

Voor deze groepen wil BDK intensief gaan samenwerken met de LEV groep, met als resultaat een samenwerkingsovereenkomst in 2018.

Laaggeletterden

In 2018 wil BDK starten met het opzetten van een DigiTaalhuis in Oirschot (realisatie in 2019). Dit is een lokaal taalnetwerk dat ervoor zorgt dat burgers die (digi)laaggeletterd zijn, een passend aanbod krijgen om taal- en/of digivaardiger te worden. Het aanbod kan bestaan uit cursussen bij het ROC, maar ook uit informeel leren onder begeleiding van taalvrijwilligers en 'alles wat daar tussen zit'. De bibliotheek vervult een coördinerende rol binnen dit taalnetwerk.

Daarnaast wordt een pilot Voorleesexpress opgezet. Hiermee wordt voorlezen aan kinderen in gezinnen van laaggeletterde ouders gestimuleerd.

Nieuwkomers

Voor nieuwkomers participeert en organiseert de bibliotheek, in samenwerking met andere netwerkpartners, een Taalcafé. In het Taalcafé ondersteunen Taalmaatjes nieuwkomers. Hiermee wordt bijgedragen aan de taalontwikkeling en sociale integratie van nieuwkomers.

Ouderen met beperkte digitale vaardigheden

Digisterker, digicafé en spreekuren in de bibliotheek zijn gericht op ouderen, in samenwerking met de KBO.

Financiën

BDK staat voor een grote bezuinigingsopgave; de huidige subsidie van € 400.000 wordt afgebouwd naar € 290.000 in 2018 en € 250.000 in 2019. BDK realiseert deze bezuiniging door € 60.000 te bezuinigen op huisvestingskosten, € 50.000 op personeelskosten en € 40.000 op activiteitenkosten.

In het kader van de nieuwe koers wordt een aantal pilots en projecten vanuit de innovatiereserve van BDK met name in Oirschot uitgevoerd. Door de inzet van centrale middelen wordt de lokale vernieuwing optimaal gerealiseerd. Ook wordt het positieve exploitatieresultaat van 2015 en 2016 ingezet voor onder andere het opzetten van een DigiTaalhuis.

Wat gaan we (anders) doen en wat moeten we laten? Onder elk thema staat kort vermeld welke activiteiten wel, anders of niet meer worden uitgevoerd.

Huisvesting (van € 87.879 naar € 22.000)

Realiseren van een structurele besparing op drie vierde van de huisvestingslasten door inhuzen van andere medehuurders, bij voorkeur in de huidige ruimte in De Enck. En tegelijkertijd samenwerken met instellingen die zich richten op kwetsbare groepen. De LEV groep, maar ook de Enck zelf als culturele instelling, zijn daarvoor de meest voor de hand liggende partners.

Verbreiding Blended Bibliotheek (van € 155.510 naar € 49.700)

Samenwonen met LEV groep en ruimtes verhuren aan andere (commerciële) partijen.
Project Digibieb-*lab*: pilot voor het versterken van de digitale geletterdheid (uit de innovatiereserve).

Project Walk&talk: netwerk voor werkzoekenden voor ondersteuning van digitale basisvaardigheden (uit innovatiereserve).

Dementheek; activiteiten organiseren i.s.m. Joriszorg en Severinus.

Jaarprogramma met publieksactiviteiten aansluitend bij lokale partners/actuele zaken en landelijke acties.

Door de bezuinigingen worden in de fysieke vestiging de adviesuren van de medewerkers verminderd en wordt de uitleenfunctie door vrijwilligers gedaan.

In 2018 worden de activiteiten voor Kinderboekenweek, Nationale voorleesdagen en Nationale voorleeswedstrijd (in de vestiging) geminimaliseerd ten gunste van de VoorleesExpress en Coderdojo (digitale vaardigheden voor kinderen).

Participatie en zelfredzaamheid 18+ (van € 48.609 naar € 29.500)

Het accent op de basisvaardigheden gaat ten koste van deelname aan landelijke activiteiten en het minimaliseren of tegen kostprijs uitvoeren van activiteiten in dorpshuizen e.d. van de kernen.

Jeugd-onderwijs en ouders 0-18 jaar (van € 80.786 naar € 68.500)

Doelgroep 0-4 jaar

Via het consultatiebureau verspreiden van Boekstartkoffertjes met een gratis lidmaatschap voor de baby en informatie over voorlezen voor de ouders.

Voor ouders en kinderen organiseren van activiteiten in de bibliotheek.

Workshop voorlezen voor pedagogisch medewerkers van kinderopvang en voorschoolse instellingen.

Doelgroep 4-12 jaar

Pilot Basisschool De Korenbloem: in het schooljaar 2017/2018 ontwikkelt BDK een nieuw passend (meer kostendekkend) aanbod voor alle basisscholen. Ook wordt de inzet van Bibliotheek *op school* in de Beerzen geëvalueerd.

De overige scholen kopen in 2017/2018 activiteiten in van de Menukaart.

Coderdojo wordt als een pilot voor BDK in de bibliotheek van Oirschot uitgevoerd. Dit is een programma voor het aanleren van digitale vaardigheden bij kinderen. (innovatiereserves).

Doelgroep 12-18 jaar

Pilot VMBO op het gebied van digitale vaardigheden en digitale opvoeding (cyberpesten) in samenwerking met Kempenhorst (uit innovatiereserve). Hiervoor wordt geen of een beperkte financiële bijdrage van Kempenhorst voor gevraagd.

In, c.q. vanaf 2019 voeren we Coderdojo alleen uit als het kostenneutraal kan.

In, c.q. vanaf 2019 betalen alle scholen de helft van de werkelijke kosten van het nieuwe passend aanbod.